

[Nettavisen](#) [Nyheter](#) [Politikk](#) [Sport](#) [Økonomi](#) [Side2](#) [Side3](#)

[TRENING](#) [TEKNOLOGI](#) [BIL & MOTOR](#) [VITENSKAP](#) [HISTORIE](#) [KRIM](#) [DITT SELVLIV](#)

[Shopping](#) | [Reisetips](#) | [FinnKvalitet.no](#) | [Stilling](#) | [Kupong](#) | [Tipping](#) | [Trav](#) | [Lotto](#) | [Spill](#) | [Latterkula](#) | [Match](#) | [MittOppdrag](#) | [iTest](#)

(WIKIMEDIA COMMONS/STATE ARCHIVES OF FLORIDA)

DERFOR BLIR DE SERIEMORDERE

Det er en helt spesiell ting psykopater og drapsmenn mangler.

S3 Adrian Møller Haugan Publisert 25.09.13 19:42

S3 Dokumentar [Psykopat](#), [Seriemorder](#), [Krim](#)

 Del på Facebook

 Del på Twitter

Han ser helt normal ut der han sitter i en nystrøket hvit skjorte med blå striper.

Hans blonde hår er nyklippet, han har tredagersskjegg og smiler og ler.

Jeffery Dahmer ser ut som hvilken som helst annen mann i slutten av tjueårene.

Han blir beskrevet som karismatisk, morsom og overbevisende.

Men det er han ikke.

Året er 1992 og Dahmer befinner seg i en rettsal i Milwaukee siktet for en rekke drap, som også involverer seksuelt misbruk, nekrofil og kannibalisme.

At den amerikanske seriemorderen er en psykopat er det ingen tvil om, men hva er det som gjør Dahmer forskjellig fra deg og meg?

Hvorfor er noen gode mens andre er onde?

I en dokumentarserie på BBC Knowledge går de inn under huden på en rekke grusomme handlinger utført av mennesker opp gjennom historien, og prøver å forklare psykologien som ligger bak disse hendelsene.

ER DET HJERNEN OG GENER SOM BESTEMMER?

Utallige eksperimenter og teorier om menneskets sinn har blitt utarbeidet siden den moderne psykologien ble etablert i 1878.

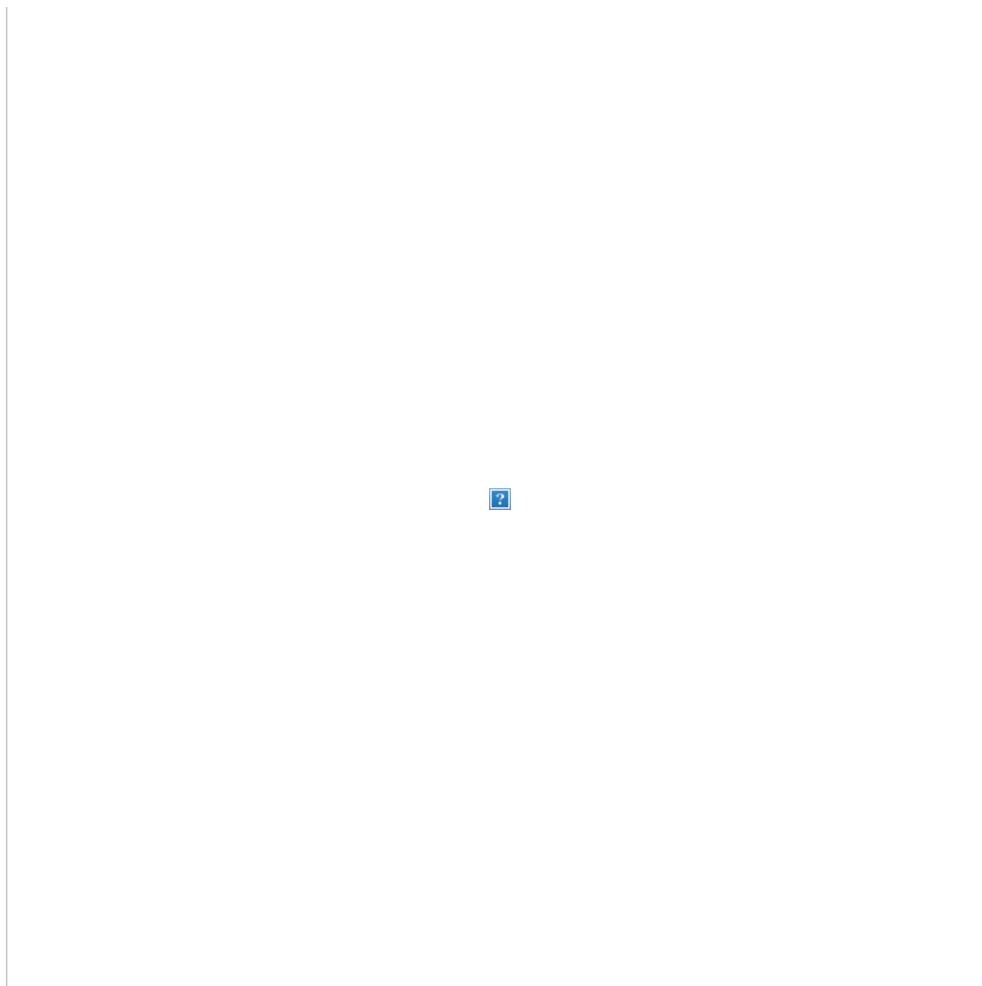
Blir grusomme handlinger utført grunnet fri vilje eller er det noe i genene som avgjør om noen blir onde?

Psykologiprofessoren Robert D. Hare har forsket på psykopater og seriemordere i over tretti år, nettopp i et forsøk på å knekke koden på hvorfor de gjør som de gjør.

– Om jeg viser deg bilder av to av verdens mest beryktede seriemordere, Jeffrey Dahmer og Ted Bundy, vil du se på bildene og registrere to høyst normale og ordinære personer. I etterkant har jo dette vist seg å være noe de brukte til sin fordel. De virket normale som alle andre i samfunnet, når faktumet var at de var langt fra normale. Begge to var kyniske og kaldblodige drapsmenn, sier Hare i dokumentaren.

Prøv gratis
1 måned

BBC/SKJERMDUMP

Hare startet sin profesjonelle karriere som psykolog hos en høyrisiko institutt i Vancouver i Canada.

Her begynte Hare straks å arbeide med pasienter som han selv beskriver som «rovdyr».

– Da jeg begynte å arbeide på institusjonen ante jeg ikke hva jeg bega meg ut på. Det var mange pasienter, og noen av dem var veldig vanskelig å ha med å gjøre. Jeg vil ikke si at de var onde, men det var noe veldig skremmende med dem. Det interessante var at mange av dem var utrolig åpne og varme personer, men så fant du ut hva slags kriminelle handlinger de var blitt innestengt for og du forsto at det ikke var tilfelle, fortsetter professoren.

Det var her Hare startet med sine undersøkelser for å finne ut hva som får psykopater til å utføre drap, hva de alle har til felles og hvorfor de eventuelt har noe til felles.

– Hvem er disse personene? Hva får disse personene i gang? Hvordan kan vi analysere en person og konkludere med at han eller hun er en psykopat? Det var dette jeg ville finne ut.

Professoren startet arbeidet med å kartlegge psykopaters grunnleggende personlighetstrekk, der et av de mest sentrale punktene var deres mangel på empati.

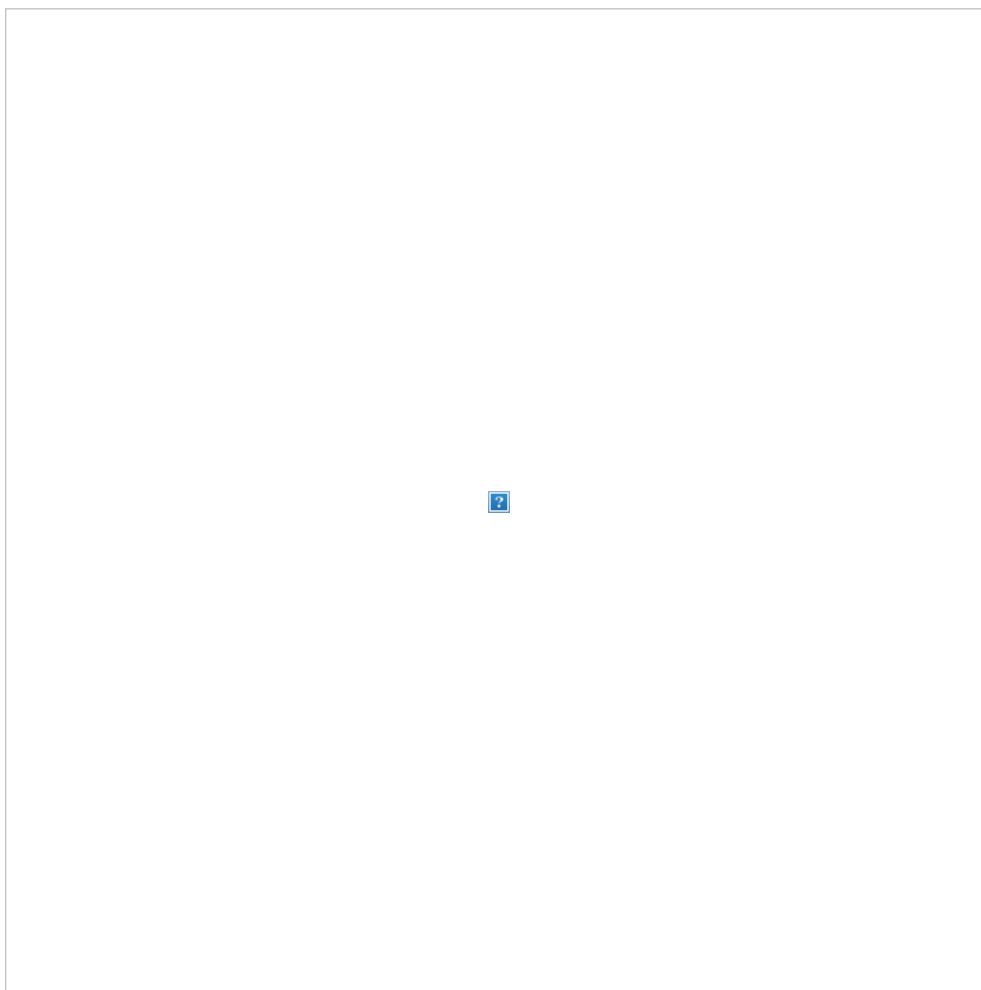
Hare kom fram til at psykopater har en utrolig mangel på empati og følsomhet for andre mennesker. Psykopater er personer uten samvittighet og med overfladiske følelser. For dem er det bare en person i universet som er viktig, og det er dem selv.

EKSPERIMENT

Professoren utførte et eksperiment på en rekke seriemordere der han målte hjerneaktiviteten deres.

– Om vi går ut ifra, som bevisene ser ut til å støtte, at psykopater har et slags avstumpet følelsesliv, og at deres følelser ikke er så kraftige og ikke har det samme følelsesmessige spennet som normale

mennesker besitter, burde det gjøre utslag på andre områder, som for eksempel språket, konkluderer Hare med.

BBC/SKJERMDUMP

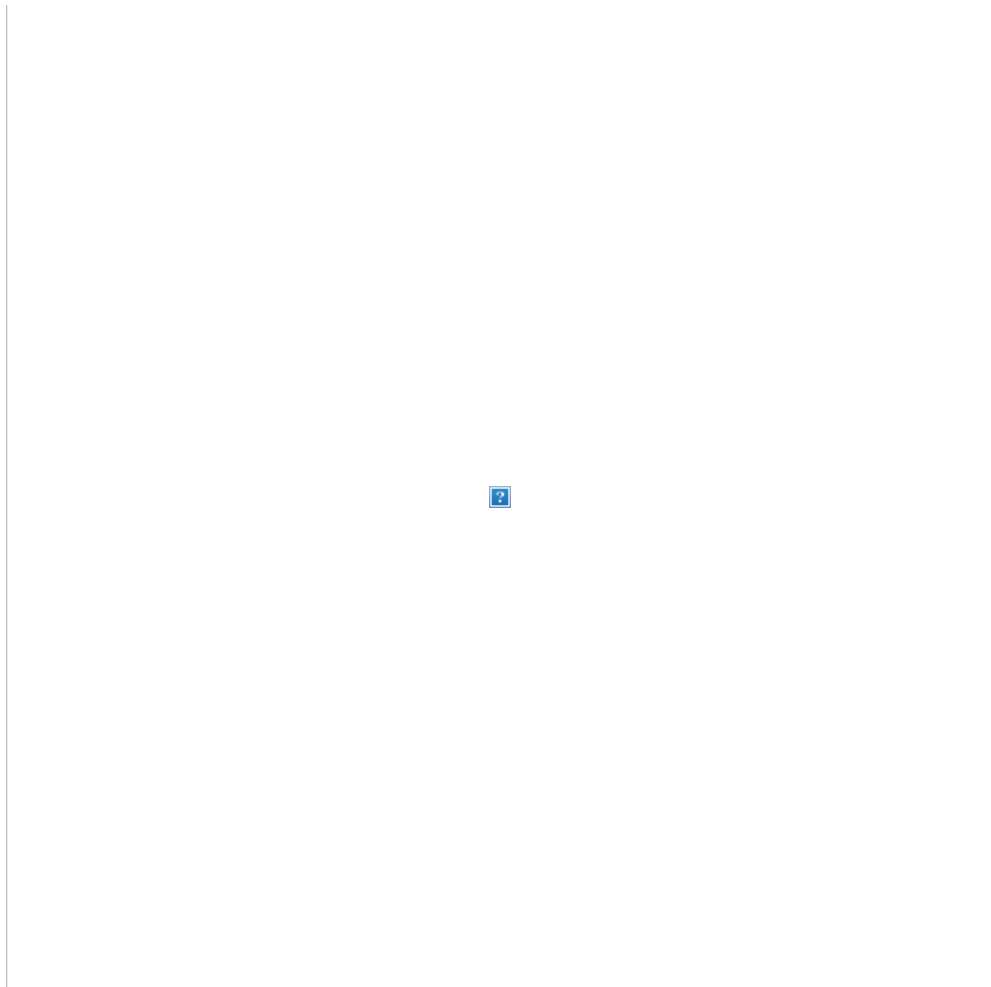
Eksperimentet gikk ut på å vise en rekke seriemordere ord, både ekte og oppdiktete, og få dem til å påpeke forskjellen på dem. Flere av ordene som ble brukt i eksperimentet er såkalte «følelsesladde ord» som vekker en reaksjon hos den som leser ordet.

– De fleste personer klarer raskt å avgjøre om et ord er følelsesladet eller nøytralt, og hjernens reaksjon på følelsesladde ord er veldig annerledes enn hjernens reaksjon på nøytrale ord, forteller professoren.

Men hos psykopatene som deltok i eksperimentet oppdaget man raskt at det var ingen følelsesmessig forskjell på ord som «voldtekt» enn det var for ordet «bord».

Eksperimentet ble utført en rekke ganger på flere fengslede psykopater og utfallet var likt hver gang. Hare forteller at funnene var så oppsynsvekkende at en rekke personer i fagmiljøet nektet å tro at de kom fra reelle testpersoner.

-Vi måtte til slutt skrive om hele rapporten vår og grundig forklare fremgangsmetoden. Det var først da rapporten ble publisert i forskningstidsskriftet Psychophysiology at den ble tatt alvorlig og sett på som banebrytende forskning, sier professoren i dokumentaren.

BBC/SKJERMDUMP

Eksperimentet ble konkludert med at linjen mellom godt og ond ofte står og faller på følelsene hos en person.

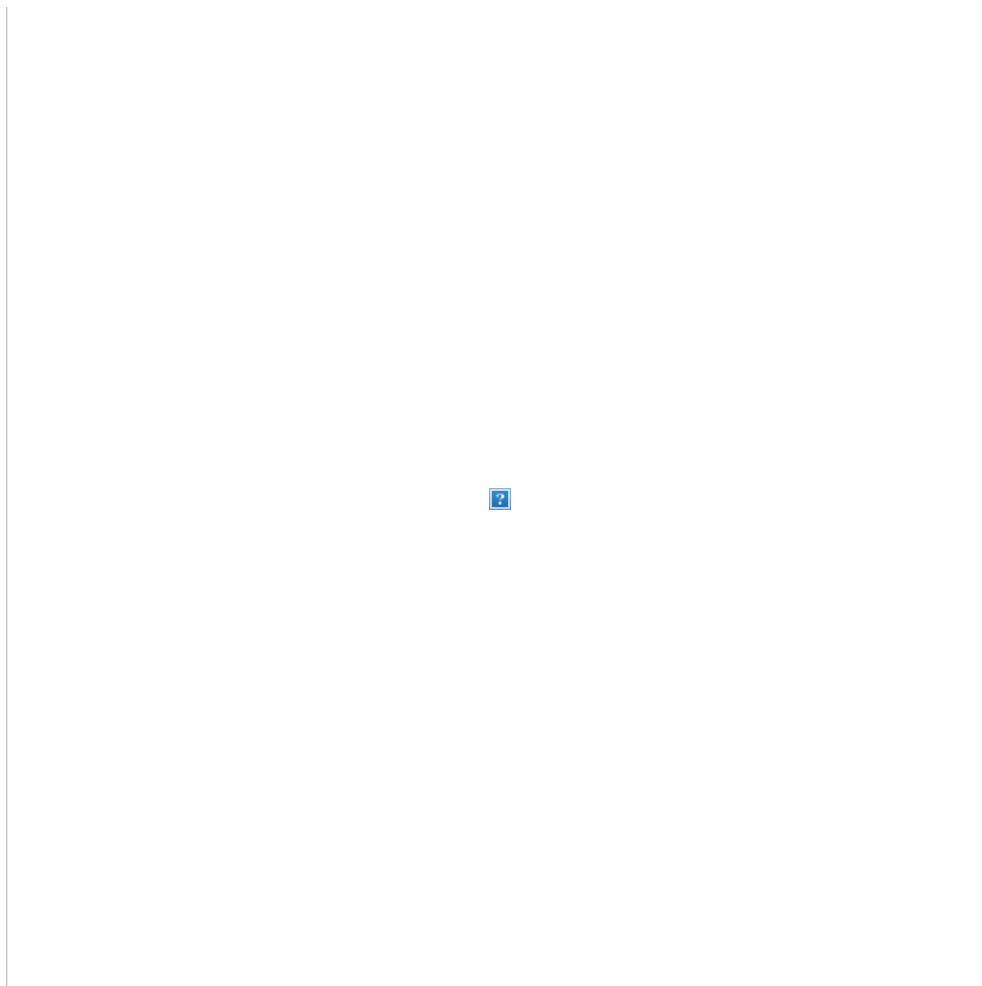
Men betyr det at dersom du har «hjernen» til en psykopat, så er du automatisk ond?

OVERRASKENDE RESULTAT

Professor James Fallon ved Universitet i California er anerkjent for sine analyser av hjerneskanninger.

Før han ble involvert i forskning og analyse av psykopaters hjerner, lå hans spesialitet i å analysere og avdekke mønstre som dukket opp i hjernen i forbindelse med forskjellige psykiske lidelser, avhengighet og andre avvik.

En dag får Fallon i oppdrag å analysere skanninger for noen kollegaer. Blant skanningene finner han de bildene han er vant til, fra helt normale mønstre, til bilder med tegn på avhengighet og andre lidelser.

BBC/SKJERMDUMP

Halvveis igjennom bunken oppdager han dog et annet mønster som går igjen i en håndfull av skanningene.

Selv om det var andre avvik i denne gruppen, var det en ting de alle hadde til felles.

De hadde alle skader på hjernebarken over øynene.

Den samme gruppens skanninger viste også mangler på området som styrer mennesker urinstinkt, som temperament og impulsivitet.

– Jeg skilte ut de hjerneskaningene som hadde disse resultatene, og bingo, de viste seg alle å være hjerneskaningene til drapsmenn. Vi hadde knekt koden for hvordan man oppdager en drapsmann. Det var virkelig et aha-øyeblikk, sier Fallon i dokumentaren.

Det var lokasjonen til disse avvikene som førte professoren på sporet av hva som tilfredsstillen en psykopat.

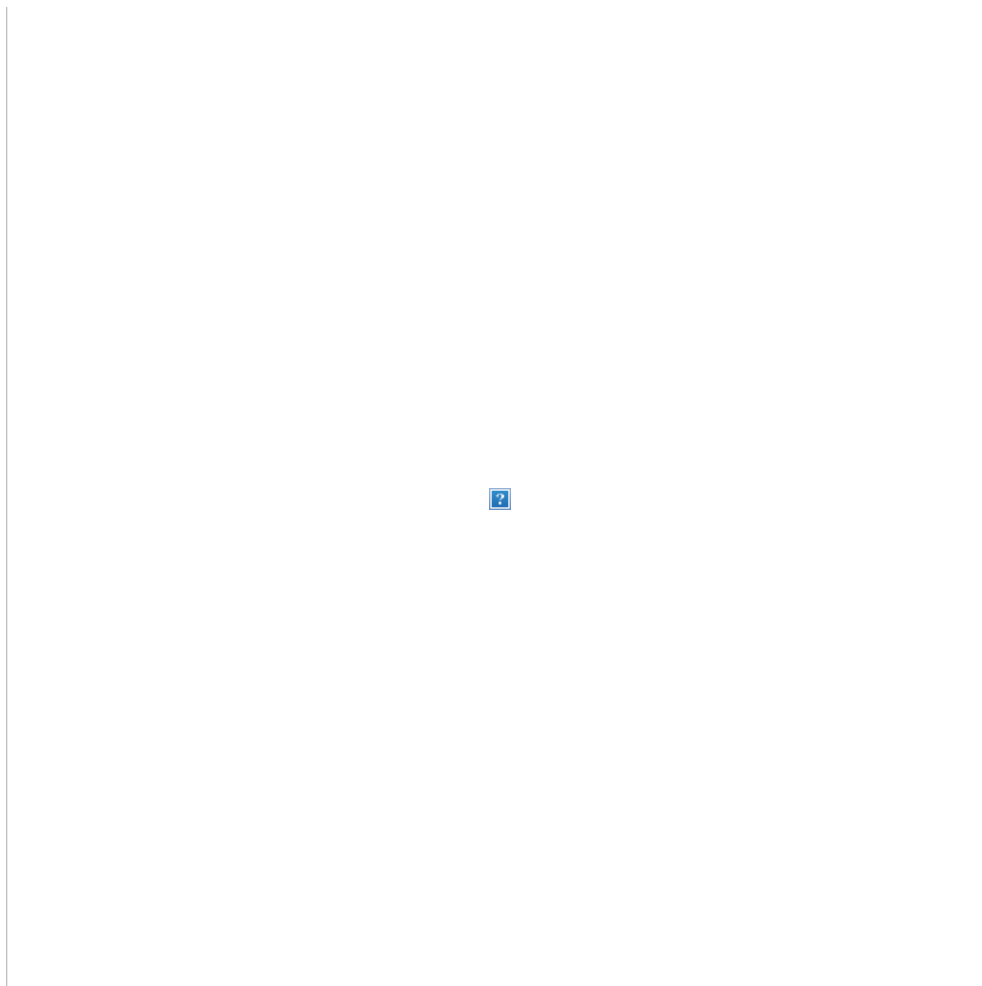
– På tidspunktet hvor normale personer føler tilfredsstillelse må psykopater ofte ty til ubegripelige handlinger for å oppnå samme følelse. For noen er dette å reise til Las Vegas for å ha seg med prostituerte og sniffe kokain, mens for andre er det å ta livet av noen, konkluderer Fallon med.

Videre forskning, spesielt på en familie der mennene i familien var kjent for sin voldelige oppførsel, viste at alle disse mennene også manglet et spesielt gen, MAOA-genet.

Personer som mangler dette genet virket å være mer voldelige enn andre.

Men betyr dette at alle mennesker som har disse to elementene i hjernen blir seriemordere?

En interessant familiehistorikk hos Fallon selv, der en fjern kusine av professoren viste seg å ha tatt livet av både moren og faren, førte til at han begynte å samle inn hjerneskaninger og gentester av sin egen familie.

BBC/SKJERMDUMP

Etter å ha gått igjennom familiens tester, viste det seg at det var en som hadde det samme mønsteret som hjerneskanningen til en seriemorder.

Den hjerneskanningen var hans egen.

Etter mye selvransakelse forteller Fallon i dokumentaren at han måtte være ærlig med seg selv.

– Jeg ser nå at jeg har mange av de samme personlighetstrekkene som psykopater besitter. Jeg kunne for eksempel blåse i å dra i min tantes begravelse dersom jeg visste det var en fest samme dag. Jeg ville bare stukket på festen, og det er jo ikke slik man oppfører seg. Tingen er at jeg vet at dette ikke er riktig å gjøre, men det har ingen betydning. Jeg bryr meg bare ikke, forteller han.

Så hvorfor er Fallon en anerkjent professor og ikke en seriemorder?

Svaret ligger i barndommen hans.

BLIR UTSATT FOR OVERGREP

Nærmere forskning viser at det å ha dette høyrisikogenet i kroppen og skadene på hjernen i seg selv ikke gjør deg til en farlig person.

Det som spiller inn er en persons oppvekstmiljø.

WIKIMEDIA COMMONS

– Om du har dette genet og du blir misbrukt som barn, er sjansen for å bli kriminell veldig stor. Har du derimot dette genet og vokser opp i trygge omgivelser, vil det sjansene for å havne på skråplan i livet være mye mindre. Miljøet har altså en dramatisk effekt, og den oppdagelsen var et stort gjennombrudd, sier Fallon.

For man finner nemlig psykopater i alle samfunnslag og ikke alle er en blodtørstig seriemorder.

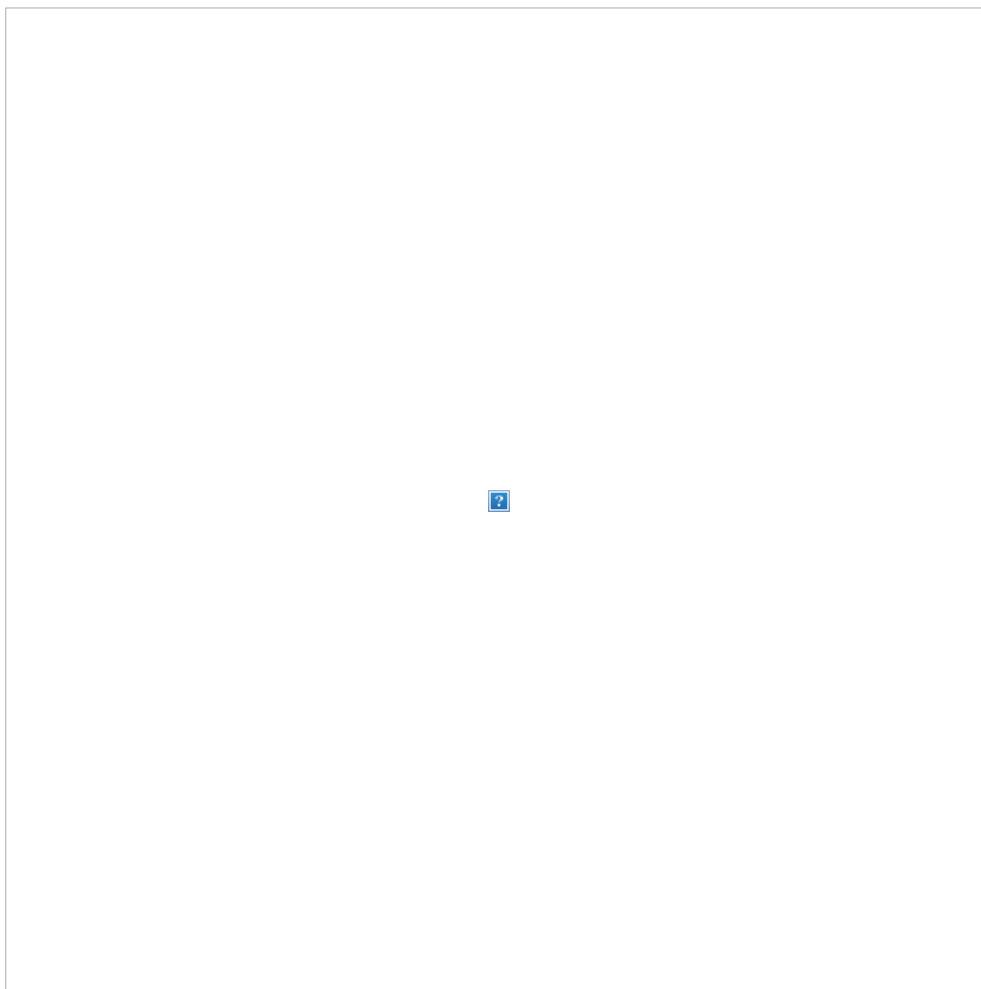
Mange av dagens psykopater finner du faktisk i høye stillinger i anerkjente firmaer verden over.

Psykopatiske kvaliteter er ofte de samme kvalitetene som en god leder besitter: karisma og sjarm.

Forskjellen er bare at psykopater mangler alle kvalifikasjonene til å klare jobben.

Ifølge Hare er nemlig psykopater mestere i å manipulere, sjarmere og true seg til toppen.

– Psykopater er utrolig flinke til å komme under huden din intellektuelt og nesten lese tankene dine. De klarer ikke å knytte en emosjonell kontakt med deg, men de leser kroppsspråket ditt, lytter til deg og later som om de føler med deg. På denne måten bruker de ord og handlinger til å karre seg til toppen.

En undersøkelse gjort i USA viste at det faktisk eksisterte fire ganger så mange psykopater på toppen av store, viktige firmaer enn ellers i samfunnet.

BBC/SKJERMDUMP

Og den eneste måten å avsløre dem på?

Ved å studere arbeidsinnsatsen deres.

-Det viste seg jo høyere de scoret på psykopattesten, jo dårligere var de i jobben sin, sier Hare.

Talentet for å si de riktige tingene til rett tid overskygger altså de harde fakta.

KUNNE GÅTT ILLE

Men dersom ondskap kan oppdages på en hjerneskaning, betyr det da at det er en diagnose på linje med schizofreni og andre psykiske lidelser?

Forskerne i dokumentaren vil ikke fastslå noe på dette temaet, men professor i rettspsykiatri, William Bernet, er overbevist om at fremtidig forskning på området vil påvirke og tvinge rettssystemet til å ta et standpunkt.

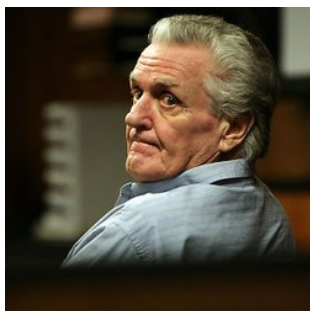
-Vi må være veldig varsomme når vi beveger oss inn på dette området. Denne «diagnosen» gjør kanskje personen mer sårbar for å gjøre kriminelle handlinger, men det er ikke diagnosen som får en person til å gjøre noe ulovlig, sier han.

Selv er James Fallon overbevist om at oppvekst og miljø spiller en minst like viktig rolle som hjernen og genetik i spørsmålet om noen personer er født onde eller blir onde.

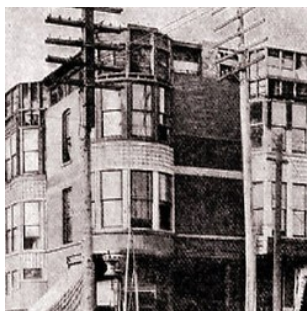
– Jeg er rimelig sikker på at dersom jeg ikke hadde vokst opp i et så positivt og kjærlig miljø som jeg gjorde, kunne det gått riktig ille med meg. Det er jeg overbevist om, slår professoren med de psykopatiske trekkene fast.

Se dokumentaren «Are you Good or Evil?» på BBC knowledge klokken 21.50 onsdag 25. september.

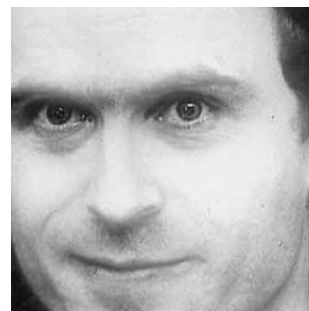
Les også:

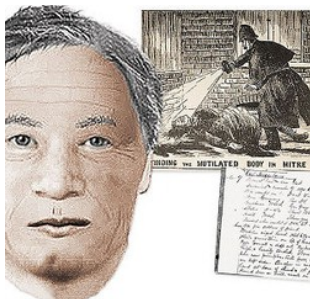
«Han er som Ted Bundy. Han vil aldri kunne slutte å drepe»

Dødens hotell

USAs verste seriemorder

Er dette Jack The Ripper?

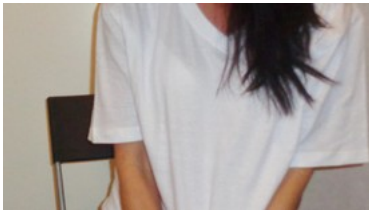
 Del på Facebook

 Del på Twitter

SIDE3 BILDESHOUT
PROMOTION

Christinethansen
-Lille-

Ikkeung
Hva er en bloggmanse?

Bloggnoia
Sjekk ut disse spreke 50 + åringene !

Dette er blogginnlegg fra blogg.no hvor bloggerne har kjøpt seg plass her på Side3.no gjennom bildeshout. Dette er tilgjengelig for alle bloggere på blogg.no.

LES OGSÅ

Playboy: - Dette er historiens mest sexy kjendiser

Et besøk til denne øya kan koste deg livet

Flyvertenes hemmelige koder

Utgavesjef: [Lars Wærstad](#) - Telefon: 21 00 60 48

Ansvarlig redaktør: [Gunnar Stavrum](#)

Ønsker du å annonsere på Side3? [Klikk her](#)

Ansatte: <http://blogg.nettavisen.no/category/ansatte/>

Materialet på dette nettstedet er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale direkte med Mediehuset Nettavisen AS (utgiver) eller med Mediebedriftenes Klareringstjeneste (www.klarering.no) er enhver kopiering, lagring, eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov. Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar, og kan straffes med bøter eller fengsel. Mediehuset Nettavisen AS er ikke ansvarlig for innhold på eksterne sider.